

[Indenrigsministeren]

for hovedstadsområdet. Det er tilstrækkeligt med to kommunale niveauer ligesom i det øvrige land, og samtidig opnås en klarere kompetencefordeling.

Dette var også konklusionen i betænkningen om amtskommunalt udgiftspres og styringsmuligheder (betænkning 1123/1987), hvor udvalget foreslog, at Hovedstadsrådet blev nedlagt.

Det foreliggende forslag omhandler alene Hovedstadsrådets nedlæggelse, dvs. ophævelsen af den gældende lov om Hovedstadsrådet. Der er tale om en afvikling af en form for fællesskab mellem de 5 amtskommuner og kommuner, og det er derfor foreslået, at der sker en opgørelse og fordeling af aktiver og passiver på samme måde som ved ophævelse af kommunale fællesskaber oprettet i henhold til den kommunale styrelseslov. Udgangspunktet ved fordelingen er den fordelingsnøgle, der gælder for de 5 amtskommuners og kommuners bidragsbetaling til Hovedstadsrådet, dvs. det kommunale udskrivningsgrundlag.

En meget væsentlig undtagelse herfra er imidlertid, at aktiverne og passiverne vedrørende Hovedstadsrådets væsentligste aktivitet, trafikelskabet HT, holdes uden for opgørelsen og fordelingen. Reglerne om selskabet og om hovedstadsområdet kollektive persontrafik vil blive fastlagt i en særlig lov, som trafik- og Kommunikationsministeren fremsætter forslag om.

Herudover fremsættes der et samlet lovforslag med alle de lovændringer, der er nødvendige som følge af Hovedstadsrådets nedlæggelse. I de fleste tilfælde består lovændringerne blot i, at særordningerne for hovedstadsområdet ophæves.

De her nævnte lovforslag fremsættes samtidig hermed, og i bemærkningerne til det foreliggende lovforslag er der derfor alene en omtale af hovedlinjerne i den ændrede struktur og opgavefordeling inden for hovedstadsområdet. Det foreliggende forslag vedrører således kun afviklingen af selve Hovedstadsrådet og dermed helt overvejende de økonomiske konsekvenser af rådets nedlæggelse.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget til det høje Tings velvillige behandling.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg skal tillade mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser som følge af nedlæggelsen af Hovedstadsrådet.

(Lovforslag nr. L 106).

Som det fremgår af lovforslagets titel, er der tale om følgelovgivning i tilknytning til lovforslaget om at nedlægge Hovedstadsrådet.

Lovforslaget omfatter lovgivning inden for i alt 9 ministerier. En lang række af de foreslåede lovændringer har alene karakter af konsekvensændringer og betyder, at amtskommunerne i hovedstadsområdet får samme opgaver og beføjelser som amtskommunerne i det øvrige land.

De fleste lovændringer er inden for Miljøministeriets område. Regionplanlægningen og sektorplanlægningen overføres til amtskommunerne samt Københavns og Frederiksberg kommuner. For de to kommuner betyder det, at kommune- og regionplanlægning kan gennemføres under ét – i én plan.

Da hovedstadsområdet i vidt omfang udgør et sammenhængende område, er det i lovforslaget sikret, at regionplanmyndighederne samarbejder om regionplanlægningen.

I øvrigt opnår man ved opgaveoverførslen fra Hovedstadsrådet til (amts)kommunerne, at der sker en decentralisering. De overførte opgaver bliver bragt i sammenhæng med tilgrænsende opgaveområder, som varetages af amtskommunerne. Samtidig undgår man 3 kommunale niveauer med deraf følgende uklarhed om opgavefordelingen.

Kun på ét område er det anset for nødvendigt at bevare en samlet enhed for hovedstadsområdet. Det gælder den kollektive persontrafik, hvorom der fremsættes et særskilt lovforslag. På dette område er der væsentlige fordele, som må bevares, nemlig takstfællesskabet og køreplansamordningen.

Idet jeg i øvrigt kan henvise til bemærkningerne til det foreliggende lovforslag og bemærkningerne til det samtidig fremsatte lovforslag om ophævelse af loven om et hovedstadsråd, skal jeg herved anbefale lovforslaget til det høje Tings velvillige behandling.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg skal hermed tillade mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om kommunale valg.

(Lovforslag nr. L 107).

[Indenrigsministeren]

Formålet med lovforslaget er at gennemføre en generel modernisering af reglerne om forbedelse og gennemførelse af kommunale valg, herunder at bringe lovens regler om afstemning på valgdagen, brevstemmeafgivning m.v. i overensstemmelse med de tilsvarende regler i den nye folketingsvalglov (lov nr. 271 af 13. maj 1987).

Sammenlignet med den gældende kommunale valglov indeholder lovforslaget en lidt ændret inddeling af lovstoffet i kapitler, ligesom nogle af kapitlerne er forsynet med underoverskrifter. Herved bliver loven mere overskuelig og dermed nemmere at anvende.

Ud over de ændringer, der er en konsekvens af de tilsvarende ændringer i folketingsvalgloven, indeholder lovforslaget en række ændringer af de regler, der særlig vedrører kommunale valg.

Blandt disse ændringsforslag vil jeg først nævne et, der får særlig betydning for vælgerne, nærmere bestemt de vælgere, der brevstemmer. Det er forslaget om, at fristen for indlevering af kandidatlisters skal fremrykkes fra 2 uger til 4 uger før valgdagen.

Når brevstemmeafgivningen går i gang fra 3 uger før valgdagen, vil det derfor være fastlagt og offentliggjort, hvilke kandidatlisters og kandidater der er opstillet i de enkelte kommuner og amtskommuner. Efter de gældende regler kan fortegnelser over kandidatlisters og kandidater først offentliggøres en uge før valgdagen. Det har givet anledning til berettiget kritik fra brevstemmевælgere, der har fundet det utilfredsstillende ikke at kunne få at vide, hvilke kandidatlisters og kandidater de havde mulighed for at stemme på.

Valgbarhedsreglerne foreslås ændret således, at Valgbarhedsnævnet i givet fald kun skal behandle sager, der følger efter valgdagen. En strafbar handling skal ikke medføre tab af valgbarhed, hvis den endelige dom eller bøvedtagelsen ligger før valgdagen.

Denne ændring af valgbarhedsreglerne er udtryk for det synspunkt, at det alene bør være vælgerne, der ved deres stemmeafgivning på valgdagen kan afgøre, om en kandidat er værdig til at være medlem af et kommunalt råd. I valgperioden er der ikke mulighed for at spørge vælgerne. Valgbarhedsnævnet skal derfor fortsat træffe afgørelse i sager om eventuelt tab af valgbarhed som følge af straf, der overgår et medlem i valgperioden.

Lovforslaget indeholder endvidere en række ændringer af reglerne om kandidatlisters. De væsentligste af disse ændringer vedrører reglerne om kandidatlisters til amtsrådsvalg.

Adgangen til at anmelde personlige stedfortrædere til amtsrådsvalg foreslås ophævet, idet denne ordning ikke harmonerer med de almindelige regler om, at alene personer, der har været opført på stemmesedlerne, kan indtræde i et kommunalt råd, og at alene stemmetallenes størrelse har betydning for stedfortræderrækkefølgen. Ønsker om at sikre en lokal repræsentation i amtsrådet vil fortsat kunne tilgodeses ved at opstille lokale listers, der indgår listeforbund. I tilslutning hertil har jeg fundet det rimeligt at foreslå en lempelse af reglerne om begrænsning af det samlede antal kandidater på kandidatlisters, der indgår listeforbund. Det foreslås således, at det tilladte samlede antal kandidater på kandidatlisters i listeforbund forhøjes fra 4 mere til 8 mere end det antal medlemmer, der skal vælges.

Endvidere kan nævnes, at kravet om indlevering af særlige kandidat- og stillerblanketter til amtsrådsvalg foreslås ophævet. Dette ville betyde en væsentlig lettelse af de lokale partiforenings arbejder i forbindelse med udfærdigelse af kandidatlisters til amtsrådsvalg. Den fornødne kontrol af, at kandidater og stillere til amtsrådsvalg opfylder lovens krav, vil i stedet kunne ske direkte på grundlag af kandidatlistens oplysninger om kandidater og stillere, idet amtskommunerne har fået mulighed for at etablere terminaladgang til CPR-registret og dermed til kontrol ved hjælp af edb.

En væsentlig forudsætning for denne forenkling er forslaget om, at kandidatlisters for fremtiden skal indeholde oplysning om kandidaters og stilleres personnummer i stedet for som hidtil fødselsdato. En sådan ordning er allerede gennemført ved folketingsvalg.

Af andre ændringer, der medfører en lettelse for partierne, kan nævnes, at der foreslås gennemført en forenkling af reglerne om tildeling af landsdækkende bogstavbetegnelser. Det foreslås, at de partier, der pr. 1. august i valgåret er opstillingsberettiget til folketingsvalg, automatisk, dvs. uden forudgående ansøgning til Indenrigsministeriet, skal have tildelt det bogstav, som de anvender ved folketingsvalg. Adgangen til at tildele ikkeopstillingsberettigede partier en landsdækkende bogstavbetegnelse foreslås ophævet.